

جياوازييه كانی نيمه و نهوان....

گولاله پشدهری

هولهنده

Goli-67@hotmail.com

هه نديک داب و نه ریتی کورده واری هه یه که له گه ل داب نه ریتی نه وروپی زور له یه کتر جياوازن . لیره دا نامازه به یه کیک لهم جياوازيیانه ده کم که له پيشاندا پييان سه رسام بووم . به راستی کامیان باشته هی کورده واری یان هی نه وروپی، "ولام" بو خوینهر خوی ده هیلمه وه . پيموايه مروف ده توانیت خوی نه وانه هه لسه نگی نیت و بیان پالیویت، ئینجا له نیوان دوورپانه که دا ریگایه کی شایان بو خوی بدوزیتنه وه . چونکه نه وه مروقه که کولتور لاداب و نه ریت دروست ده کات. مه به ستم نه وه یه که مروف ویستی به دواکه وتنی هه بییت و له تیروانینی له دوی ریگاکانی تریش بی و رانه وه ستیت ته نیا به نه وه یی که هه یه تی جا نه گهر ریگا چاره سه ریبه کی تر هه بییت بو کردنه وه بی گری کویره کانی ژیان بو تاک و کومهل، بوچی به دوی نه که وئ و تیروانینیکی نویی نه بی و که لکی لیوهر نه گریت .

یه کیک لهم جياوازيیانه کی ده مه وییت باسی بکه م، "جياوازی له شیوازی جياوونه وه یه" له نیوان هاوسه ران له کورده واری و نه وروپیدا. هه موان ده زانین که جياوونه وه له کومه لگای کورده واریدا چونه . مخابن نه ک هه ردوو هاوسه ره که به لکو هه ردوو خانه واده که ی ژن و پیاو له یه کتر ده بن به دژمن و هه تا هه وت پشت ناحه زی یه کترن. نه وه ش بیگوومان زیانیکی گه وری ده روونییه به تاییه تی نه گهر منالییان هه بی نه وه نه بییت به ئاریشه و کاره سات بو مناله کان . بو به راورد کردنی جياوونه وه و یان هه لوه شانده وه یی هاوسه رگری پیویست ناکات باسی چونییه تی جياوونه وه له کومه لگای کورده واریدا بکه م به لام لیره دا به چه ند نمونه داستانی راستی هه نديک لهم هاوسه رگریبه هه لوه شاوانه له کولتوری نه وروپی دا ده گپمه وه .

Tom

به یانیه ک دوی خوینده وه ی راپورتی شه وکار، لیستی ناوی نه خو شه کانی تازه که بو نه و روزه ده خه واندران (وه رده گیران) بو نه شته رگری و چاره سه ری له لایه ن سه رپه رستی به ش هاته خوینده وه .

توم یه کیک لهم نه خو شاننه بوو ، که نه بوایه من وه ری بگرم و پرسیار و ولامی لیوهر گرم و ناماده ی بکه م بو نه شته رگری .

به کاتی دیاری کراو توم هات، ته نیا بوو (زور جار نه خو ش که دیت که سیکی له گه لدايه)، توم زور رووخوش بوو و پیاویکی ته مه ن 45 سال که به هوی شیرپه نجه ی ناو قورگ نه شته رگری و چاره سه ری بو ده کرا .

توم خه لکی بریتانیا بوو به لام له هولهنده نیشته جی بوو به هوی کاره که ی (کارکردن له سه ر سیستیمی کومپیوته ر).

دوایی پرسیار و ولام، له ژووره که ی به جیم هیشت .

کاتیک که گه رامه وه بو لای ، توم نه بیتوانی فرمیسه کانی لیم بشاریتنه وه و وتی هه ست به ته نییای ده کم، وه کو باسم کرد ماوه ی هه شت ساله له خیزانم جیا بوومه وه و دوو مناله کانیشم کوره کم ته مه ن 17 و کچه کم ته مه ن 19 له لهنده ن ده ژین لای دایکیان .

به يانی رۆژی دواتر پيش ئه وهی که برۆمه ژووره کان و دهست به کار بکه، تومی نه خوشم بینی که له گه ل ژنیکی شوخ و شهنگ دانیشتوو.

به زهرده بهک له سهر لیوانی خوئی به خیرایی گه یانده من وتی ئه وه هاوسهری پيشوومه و دایکی مناله کان، دوینی ئیواره له له ندهن را هاتۆته ئامستردام بۆ لای من. جارئ مناله کانم نه یانتوانیوه بین به لام دایکیان به لینی پیا نداوه که لام بمینیته وه تا پیویستیم پیی بیت.

Janette

ژانیت ی هاوکارم که دایکی دوو کچه و له هاوسهری جیا بۆته وه ئه لیت:

ئه بی خو م ئاماده بکه بۆ سه فهر.

بۆ کوئ پرسیارم لیی کرد؟

وتی: بۆ ئه مریکا (لوس ئه نجلیس)

ئاخر باوکی کچه کانم Rosé ته مهن 8 سال و René ته مهن 10 سال، له گه ل خیزانی له وهی ده ژیت.

له گه ل هاوسهری پيشوومدا وا بریارمان داوه هه ردوو سالیک من کچه کان به مه ئه وئ و هه ر دووسال جاریک ئه و خوئی دیت یان ئه یانات و یان لی ره ده مینیته وه و یان ده رۆنه ولاتیکی تر. ئه وه ده که بین له بهر خاتری کچه کان، بۆ ئه وه یی بی باوکی زیانیان لی نه دات و رۆحیان نه روو شیت تا گه و ره ده بن ودوایی خو یان ئه زان، چییان ده ویت و چۆن ده ژین.

خوت له گه لیان له مالی ئه وان ده مینیته وه؟

وتی: نه خیر، ته نیا رۆژیک تا شه و دوایی ده رۆمه میوانخانه ده خه وم هه ر له و شاره و یان سه فهریکی چووک ده که م هه ر له ناو ئه مریکا. به هه رشیه بهک خو م ده خافلیم تا ئه و ماوه یه به سه ر ده چیت و له گه ل کچه کانم ده گه ریمه وه.

ماوی مانه وه ت چه ند رۆژ ده خایه نیته؟ من ده توانم 3 حه فته بمینمه وه، خوت ده زانی که لی ره (نه خو شخانه) هه ر سئ حه فته به سه ر یه که وه بۆ مان هه یه برۆیین بۆ ئیجازه.

باشه له گه ل باوکیان کیشته نییه که له گه لیا به ره وروو ده بییه وه؟

نه خیر، ئیمه وهک هاو رپییه کی باش له گه ل یه کتره هه لسوکه ت ده که بین و زۆر ئاساییه، به داخه وه ئیمه به یه که وه وه کو هاوسه ر به خته وهر نه بوو بین، و پیویست بوو بۆ به خته وری هه موان له یه ک جیا بینه وه. ئه گه ر وا نه بایه هه تا کچه کانیشمان تووشی رپووخانی ده روونی ده بوون، ئیستا به م شیوه یه با شتره له مانه وه به یه که وه له ناو دۆزه خدا.

ئه ی هاسه ره که ی چۆن ده روانیته ئه و باره ی ئیوه؟

ئه ویش کوکه له م بریاره دا، خو شبه ختانه ئه و ژنیکی تیگه یشتوو یه، لی مان وه رده گریت که ئه وه بۆ به رژه وه دنی کچه کانه و هه روه ها بۆ ئاسووده یی می رده که یی خو یه تی که باوکی مناله کانمه. و له په نا ئه وه شدا مناله کانی ئه وانیش (دوو کوپ)، دوو خوشکی گه و ره تریان هه یه و به هه بوونی رۆژی و رینی خوشکیان دلخو ش و به خته وهرن.

Adriane

ئادریانه (Adriane) ئه و کچه ته مهن 12 ساله که به هوی نه خو شی درپزخایه ن هاتوو چۆی

Poly-Clinic ی منالان له نه خو شخانه ی

Vu-Medisch Centrum Amsterdam ده کرد، رۆژیک بانگم کرده ژووره وه بۆ هه ندیک پشکنین

له پيش ئه وهی

پزیشکی پسیپور ببینیت. به لام ئادریانه که له گه‌ل دایک و خوشکه بچووکتره که ی بوو
 وتی: ئاخیر جارئ باوکم ناهاتوو.
 پییم وت: باوکت نه هاتوو، ئه‌ی ئه‌وه نه‌یه دایکت لیره‌یه.
 ئادریانه: ئاخ‌ر ده‌مه‌ویت باوکم به‌شدار بی له هه‌موو شته‌کانی من، باوکم لیره‌یه و له شاری
 رۆتردام ده‌ژیت وله ریگادایه، ئیستا ده‌گات.
 بو چی باوکت له رۆتردام ده‌ژیت پرسیارم لئی کرد؟
 ستیفانی دایکی ئادریانه وتی: ئیمه‌ چه‌ند سالیکه جیا بووینه‌وه، به‌لام له پیناوی مناله‌کان هه‌ر
 شه‌مه و یه‌کشه‌مه‌یه‌ک (رۆژانی ئازاد) هه‌ول ئه‌ده‌یین به یه‌که‌وه بین بو به‌رژه‌وه‌ندی مناله‌کان.
 ئینجا ئیوه چ شیوه په‌یوه‌ندیان هه‌یه مه‌به‌ستم تو و باوکی مناله‌کان پرسیارم له ستیفانی کرد؟
 ستیفانی: ئیمه‌ ته‌نیا وه‌ک هاو‌پیه‌کی باشین و به‌س، ئه‌وه دۆستیکی (ژن) خۆی هه‌یه و منیش
 دۆستی خۆم هه‌یه.
 ژیان و په‌یوه‌ندیان بی کیشه‌یه و زۆر رازیین.

Monique

مۆنیک سالانیک بوو که تووشی نه‌خۆشی درێخایه‌ن بوو و به هۆی ئه‌م نه‌خۆشییه وه له
 نه‌خۆشخانه خه‌وتبوو.
 ئیتر مۆنیک چاره‌سه‌ری نه‌خۆشییه‌کی نه‌ده‌کرا به‌لام هه‌ول ده‌درا کیشه و ئازاره‌کانی که‌متر
 بکریته‌وه.
 مۆنیک که خۆی ژنه ئیسا‌پانیایی بوو، له رابردوودا هاوسه‌رگیری له گه‌ل پیاویکی هۆله‌ندی
 کردبوو بو ماوه‌ی 15 سال.
 ئه‌وان به هۆی چه‌ند جیا‌وازییه‌ک نه‌یان‌توانیوو به یه‌که‌وه بزین و بریاری جیا‌بونه‌وه‌یان دابوو.
 مۆنیک به ته‌نیا ما‌بویه‌وه و به‌لام هه‌ندریکی هاوسه‌ری، دیسان ژنی هینابوو.
 رۆژانه ژن و پیاویک ده‌هاتنه لای مۆنیک و ئا‌گایان لئی بوو.
 ئیواره‌یه‌ک مۆنیک هه‌ندیکی وینه‌ی رابردووی خۆی پیشان دام. له ناکاو ر‌اچله‌کیم که وینه‌یی
 بوو‌کینی مۆنیکم بینی.
 بۆم ده‌رکه‌وت که ئه‌وه پیاوه‌یی که رۆژانه دیت خزمه‌تی مۆنیک ده‌کات هاوسه‌ری پيشووی مۆنیکه.
 به‌لام نه مۆنیک و نه هه‌ندریک هه‌رگیز باسی ئه‌وه‌یان لای که‌س نه‌ده‌کرد.
 مۆنیک متمانه‌ی به من هه‌بوو که ئه‌وه‌یه‌یه‌ی باس کرد. تا ئیستاش هه‌یچ هاو‌کاریکم نه‌یزانی
 ئه‌وان کئ بوون.

Edward

له گه‌ره‌که‌که‌مان مۆزیک وایک له شاری ئه‌لمیره بینیم له به‌ر ده‌رگای مالیک چه‌ند درووشم
 هه‌لدراوه و به هۆله‌ندی نووسراوه:
"به‌خیر هاتیه‌وه له ئیراق ئیدوارد"
 ئه‌وه سرنجی ر‌اکیشام و هه‌ندیکی پرسیار لام گه‌لاله‌ بوو، ویستم بزاتم له‌و ماله هۆله‌ندییه چ
 باسه؟
 هه‌ر که ویستم به به‌ر ده‌رگایاندا تیپه‌ر بم، سه‌یریکی ژووری دانیشتیانم کرد که پر بوو له
 خه‌لک و به خۆشی کاتیان ده‌برده سه‌ر به به یه‌که‌وه به خواردنه‌وه و گۆرانی.

ھەر كە منيان بينى بانگيان كردم و وتيان تۆش وەرە قاويەكمان لا بخۆۋە، ئىمە ھەرۆ دلمان زۆر خۆشە!

ئەو رۆژە لە دەنگدانى نشتىمانى ئىراق دەگەرامەۋە.

ھېشتا ئالاي كوردستان لە سەر بەرۆك و جلە كوردىيەكاندامدا بوو.

ھەر يەكەيان خۆيان پېم ناساند و بە پېزەۋە وەريان گرتم و جىگايەكيان بۆ دەستنىشان كردم.

بە م خۆپىناساندنانه زۆر سەرسام بووم چۆنكە دوو كەس خۆيان بە باوكى ئىدوارد ناساند و دوو كەسبىش بە داىكى!

ئەۋە لام زۆر سەيرتر بوو لە ئەۋەى كە سەربازىك لە ئىراقەۋە بگەپىتەۋە.

بە سەرسوورماۋى و پىكەنېنەۋە پرسىارم كرد و وتم:

ھەز دەكەم زياتر لە بارەى ئىدوارد بزەنم ئەۋە كىيە و چەند داىك و باوكى ھەيە؟

مىلانى وتى: من داىكى بايۆلۆجى ئىدواردم و ئەۋەش كە ئەيبىنى بە كراسى سىپىيەۋە باوكى بايۆلۆجىيەتى(ئەسلى) و ئەۋە خانمەى كە لاي پەنجەرە ۋەستاۋە زېداىكى كۆرەكەمە و ئەۋەش كە خەرىكى تىكردنى قاۋەيە مېردەكەمە و زېباوكىيەتى.

ئىدوارد وتى: بەلى بەلى خانمى دراوسى ئىستا بۆت دەرکەوت كە من چوار داىك و باوكم ھەيە واتا دوو مالىشم ھەيە!

مىلانى وتى: كورەكەمان لە ئىراق را بە سەلامەتى گەراۋەتەۋە. لە گەل ھىزى سەربازى ھۆلەندا بە ناچارى بەرى كراۋە بۆ ئىراق و ئىستاش خۆشبەختانە لە ناوماندايە. ئىنجا بۆيە ھەموو دلشادىن و لە خۆشى و ناخۆشىيەكاندا ھەر چوار ھاوسەرەكە بە يەكەۋەيىن! ئەۋەش لە پىناۋ كورەكەماندايە.